

Amt für Wirtschaft und Tourismus Graubünden
Uffizi per economia e turissem dal Grischun
Ufficio dell'economia e del turismo dei Grigioni

Structuras cumpetitivas e repartiziun da las incumbensas en il turissem grischun

Concept da realisaziun (versiun curta)

Cuira, ils 20 da november 2006

Cuntegn

1. INCUMBENSA PER IL PROJECT	3
2. VISION PER IL TURISSEM GRISCHUN L'ONN 2012.....	3
3. SITUAZIUN DA PARTENZA.....	3
4. REFURMA AVISADA DA LAS STRUCTURAS E DA LAS INCUMBENSAS	4
5. INA NOVA ORIENTAZIUN DA GRISCHUN VACANZAS.....	5
6. REALISAZIUN DA LA REFURMA DA LAS STRUCTURAS E DA LAS INCUMBENSAS.....	6
7. ULTERIURAS INIZIATIVAS CHE HAN IN CONNESS CUN LA REFURMA	7
7.1 Plattaforma turistica electronica grischuna	7
7.2 Sistem da direcziun e da monitoring.....	7
7.3 Offensiva da la qualitat.....	7
7.4 Branding	8
7.5 Finanziaziun dal marketing da turissem.....	8

1. Incumbensa per il project

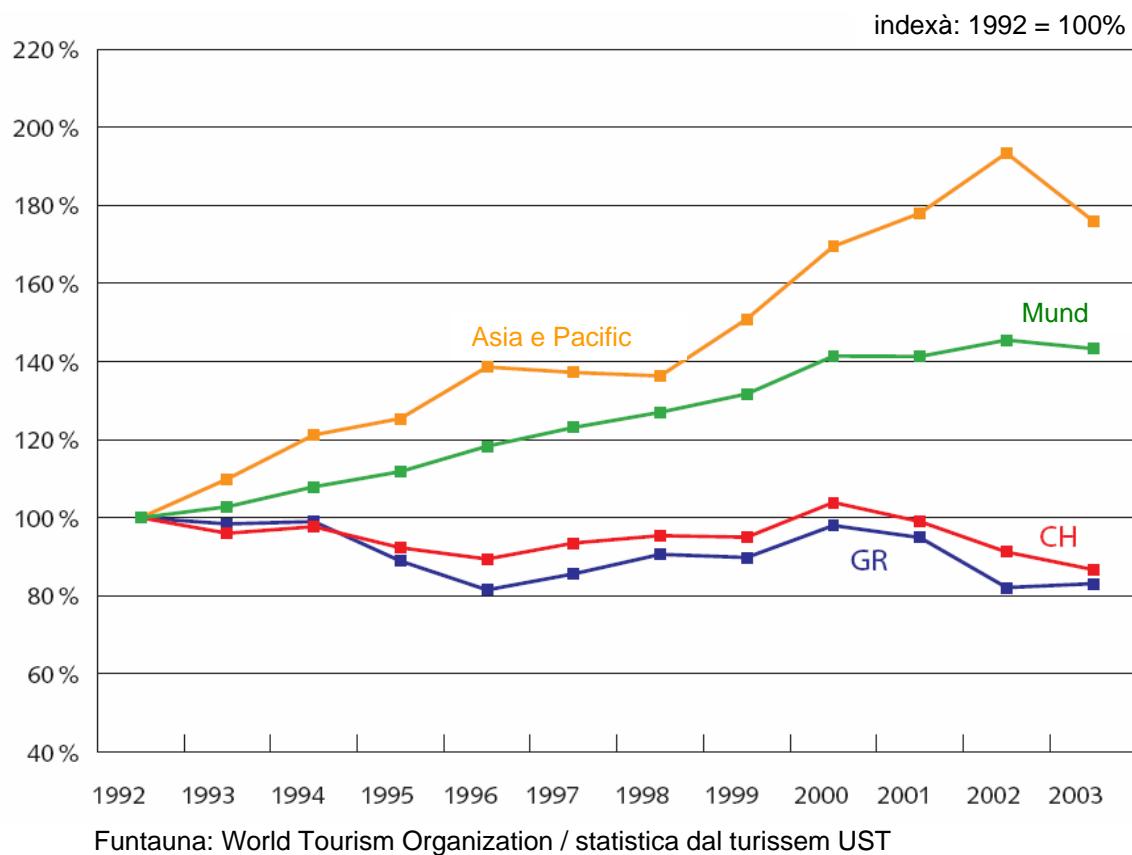
Sut la direcziun da l'uffizi per economia e turissem ed en collavuraziun cun l'institut per ils servetschs publics e per il turissem da l'universitat da Son Gagl e cun ina gruppa d'expertas e d'experts duain vegnir elavuradas finamiras, fundaments e modas da proceder per stgaffir structuras cumpetitivas e per reparter las incumbensas en il turissem grischun. Quest rapport dat ina survista dals resultats.

2. Visiun per il turissem grischun l'onn 2012

- Il Grischun è la regiun da vacanzas principala da las Alps cun products turistics d'ina auta qualitad.
- Adina dapli giasts novs vegnan da tut il mund en il Grischun, perquai ch'els èn vegnids rendids attents sin products innovativs. En il turissem vegnan stgaffidas novas pazzas da lavur ed il dumber da las pernottaziuns s'augmenta puspè cleramain.

3. Situaziun da partenza

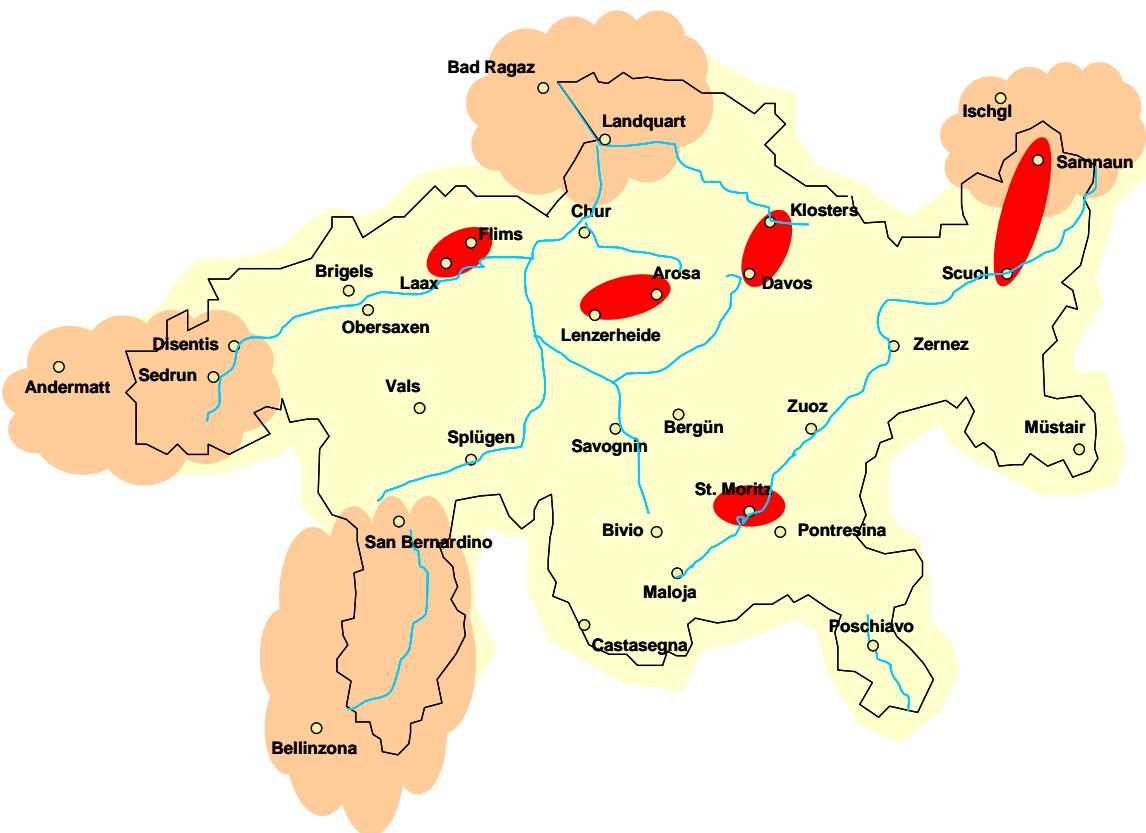
- Il creschament da l'economia da turissem internaziunala creescha potenzials da svilup attractivs er per il Grischun sco lieu turistic.
- L'ultim decenni n'è l'economia da turissem grischuna betg stada en cas da profitar dal creschament dal turissem internaziunal. L'ultim decenni ha il Grischun pers marcantamain pernottaziuns (cf. ill. 1). Quai ha chaschunà ina reducziun da las pazzas da lavur ed en bleras regiuns in regress marcant dal product naziunal brut.
- L'economia da turissem grischuna n'è betg en cas da sa far valair internaziunalmain, perquai ch'i mancan products confurms al martgà e perquai ch'il marketing vegn fatg – pervia da las structuras federalisticas – cun preventivs minimals (ch'ins na po betg prender serius).
- Sche l'economia da turissem grischuna vul profitar en il futur dal creschament internaziunal, sto il marketing vegnir refurmà fundamentalmain. Structuras federalisticas ch'èn caracterisadas da cunfins communals ston vegnir remplazzadas da structuras che s'orienteschon vi dal martgà e vi da la vendita.
- En il senn d'ina concentraziun da las forzas duain ils preventivs da marketing ch'èn avant maun vegnir focusads sin tschintg organisaziuns per la gestiun da destinaziuns (OGD) e sin Grischun vacanzas.

III. 1: Svilup dal dumber d'arrivs en l'hotellaria

4. Refurma avisada da las structuras e da las incumbensas

- La finamira dal project è da gudagnar novs giasts per il Grischun e da reaugmentar il dumber da pernottaziuns puspè sin il stadi da l'onn 1990.
- Las organisaziuns da marketing dal turissem grischun duain rinforzar il persunal dal manaschament da products, e quai cun dapli meds finanzials chestattan a disposiziun per il marketing, e metter l'accent dal marketing sin la realisaziun d'ina elavuraziun dal martgà ch'è orientada a la vendita.
- Per quest intent duain vegnir stgaffidas – ultra da Grischun vacanzas – tschintg OGD, e quai or da las destinaziuns principales San Murezzan/Engiadina, Tavau – Claustra, Arosa – Lai, Flem – Laax e Scuol – Samignun e da las organisaziuns da turissem chestattan en il sectur d'influenza da quests lieus principals. Questas OGD disponan a media vista d'in preventiv da marketing minimal da mintgamai 7 milliuns francs (cf. ill. 2).
- Las ulteriuras organisaziuns da turissem duain s'unir ad organisaziuns turisticas futuras (OTF) regiunalas ch'en en cas da surdar il marketing sco mandat a las OGD u – en cas motivads – a Grischun vacanzas. Quest mandat ha ina dimensiun d'almain 0.2 milliuns francs.

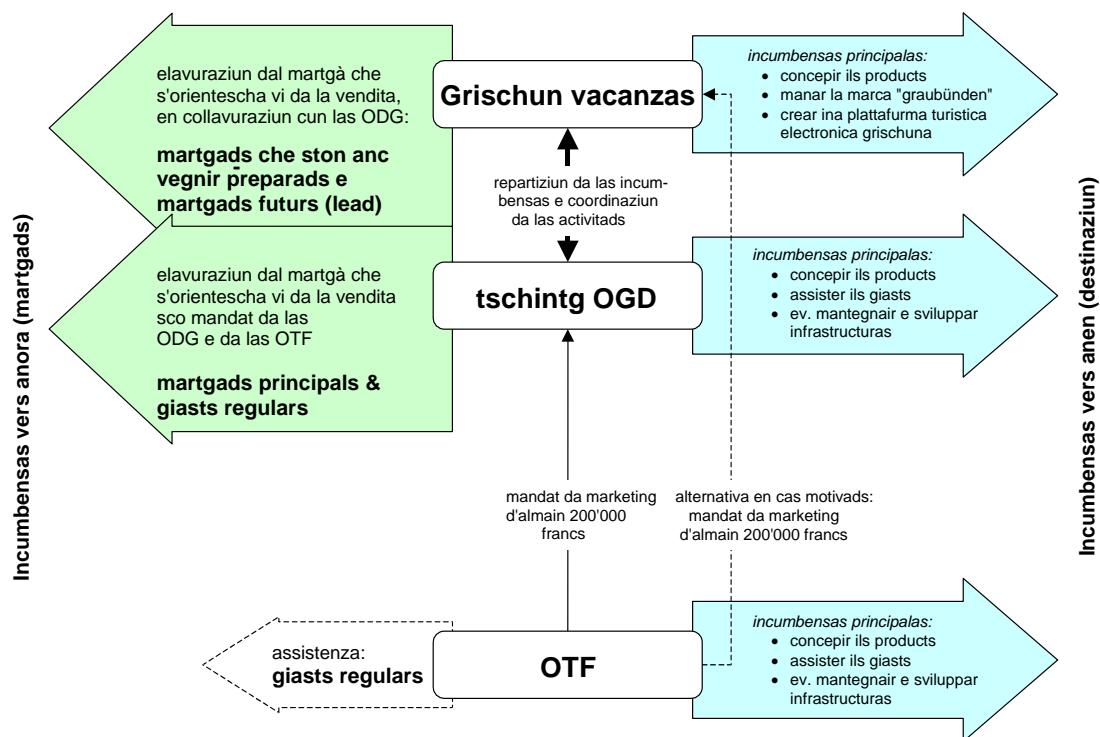
III. 2: Destinaziuns principales per la structura futura dad OGD

5. Ina nova orientaziun da Grischun vacanzas

- Las OGD surpiglian la direcziun tar l'elavuraziun dal martgà en ils martgads principals existents. Grischun vacanzas suriglia la direcziun tar l'elavuraziun da martgads che ston anc vegnir preparads e da martgads futurs (cf. ill. 3).
- Ensemen cun las OGD coordinescha Grischun vacanzas il marketing dal turissem grischun e la creaziun d'ina piattaforma turistica electronica grischuna per utilisar instruments ch'en orientads a la vendita.
- Cun sias atgnas collauraturas e cun ses agens collauraturas fa Grischun vacanzas prestaziuns preliminaras, cunquai che questa organisaziun elavura sistematicamain ils martgads che ston anc vegnir preparads ed ils martgads futurs, e cooperescha cun Svizra turissem, cun las OGD, cun la viafier retica e cun ulteriuras partenarias u cun ulteriurs partenaris.
- Grischun vacanzas po surpigliar mandats da marketing per organisaziuns turisticas futuras e duai daventar la pertadra da la marca da regiun *graubünden*.

III. 3: Repartiziun da las incumbensas en il marketing dal turissem en il Grischun

6. Realisaziun da la refurma da las structuras e da las incumbensas

- Il chantun Grischun ha stgaffì la baza ed emprova – cun agid da cundiziuns generalas meglieradas – d'accelerar la refurma dal marketing da turissem grischun. Igl è ussa chaussa da las persunas ch'en responsablas per il turissem en las regiuns da prender per mauns las refurmazion e da las accelerar.
- Il chantun sostegna las refurmazion da las structuras cun contribuziuns finanzialas sco er cun metter a disposiziun resursas personalas da l'uffizi per economia e turissem (p.ex. servetschs da cussegliazion e d'intermediaziun).
- Las destinaziuns principalas San Murezzan/Engiadina, Tavau – Claustra, Arosa – Lai, Flem – Laax e Scuol – Samignun vegnan envidadas da surpigliar l'iniziativa per fundar las OGD. Las ulteriuras destinaziuns turisticas èn envidadas da fundar organisaziuns turisticas futuras regiunalas u da s'affiliar a las OGD ch'ins è londervi a stgaffir.
- Las persunas ch'en responsablas per il turissem designeschon mintgamai ina direcziun dal project legitimada che elavura in concept strategic fin la fin da mars 2007. Quest concept vegn approvà da las gruppas che han las pretensiuns principalas (declaraziun d'intenziun) ed inoltrà a l'uffizi per economia e turissem sco dumonda da finanziazion. Per la finanziazion definitiva da la transformaziun inoltrescha la direcziun dal project in plan da fatschenta cumplet fin la fin da settember 2007.

- Organisaziuns da turissem che chapeschan ils segns dal temp e che coopereschon en moda activa e constructiva vi da la transformazion vegnan sustegnidias dal chantun. Il sustegn dal chantun sa restrenschia dentant a projects (credibels) che permettan in success ($\Rightarrow$ nagin princip da sterner ils medis finanzials senza differenziazions).

7. Ulteriuras iniziativas che han in connex cun la refurma

Sco accumpagnament dal project "structuras cumpetitivas e repartiziun da las incumbensas en il turissem grischun" è il chantun Grischun pront da sviluppar las iniziativas menziunadas qua sutvart ensemes cun las OGD. Questas iniziativas servan a trair a niz optimalmain ils potenzials che resultan da la refurma da structura e da consolidar uschia – tut en tut – las novas structuras da marketing.

7.1 Plattaforma turistica electronica grischuna

Parallelamain cun la refurma da structura duai il marketing dal turissem grischun far in pass tecnologic decisiv vers enavant. En spezial duain vegnir stgaffids instruments electronics che sostegnan en moda optimala in marketing da la destinaziun ch'è orientà a la vendita. Per quest intent sa stenta il chantun cuminaivlamain cun las OGD da stgaffir ina plattaforma turistica electronica grischuna che po vegnir utilisada da tut las OGD e da tut las OTF (e da tut las purtadras e da tut ils purtaders da prestaziuns).

7.2 Sistem da direcziun e da monitoring

Cun il project "sistem da direcziun e da monitoring" duai vegnir definida ina BSC (balanced scorecard) ch'è adattada per ils basegns dal chantun Grischun e da las OGD e duai vegnir appligada cun in sustegn instrumental (soluziun simpla cun in program da computer). La BSC dal turissem grischun duai d'ina vart cumpigliar mesiras unitaras standardisadas per tut las OGD e da l'autra vart mesiras individualas che mintga OGD po fixar tenor ses agens giavischs. Las mesiras standardisadas pussibiliteschan

- a las OGD da cumparegliar vicendaivlamain las prestaziuns ed ils effects. Questa cumparegliabladad vicendaivla è la basa per in benchmarking cuminaivel e per il barat d'experienschas vicendaivel;
- al chantun d'agregar las datas sin plaun chantunal e da far uschia ina interpretaziun dal grad, co che las finamiras èn vegnidas cuntanschidas, e quai per tut il chantun.

7.3 Offensiva da la qualitat

Las OGD che naschan da la refurma da structura duain observar sco incumbensa ils trais elements principals dal manaschament da qualitat (standards da qualitat, controlling da la qualitat e manaschament da reclamaziuns), e quai en moda professiunala.

7.4 Branding

Cun la marca da regiun *graubünden* posseda il Grischun sco lieu turistic ed economic ina marca solida che giauda in grond sustegn e che ha in gronda relevanza per il martgà. En il rom da la refurma da structura tar la commerzialisaziun dal turissem duai vegnir garanti che la marca *graubünden* vegnia duvrada optimalmain da las OGD e da las OTF per ch'il transfer vicendaivel da la reputaziun vegnia utilisà uschia ch'el ha in effect sin il martgà.

7.5 Finanziaziun dal marketing da turissem

Il sistem actual da las taxas da cura (TXC) e da las contribuziuns per promover il turissem (CPT) **chaschuna differentas difficultads** areguard la creaziun da structuras cumpetitivas ed areguard la repartiziun da las incumbensas en il turissem grischun. Per superar quests impediments èn imaginablas differentas variantas da la finanziaziun dal turissem. Gronds avantatgs avess tranter auter la creaziun d'ina contribuziun chantunala per promover il turissem (CCPT) che remplazzass las TXC e las CPT communalas (dal tuttafatg u parzialmain):

- Ils meds finanzials pon vegnir impundids en moda pli flexibla: Cun fusiunar la TXC e la CPT pudess vegnir augmentada la flexibilitad per impunder ils meds finanzials, perquai ch'ils meds finanzials che vegnan incassads sco TXC pudessan vegnir impundids er per otras chaussas che unicamain – sco enfin ussa – mo per ina part dals instruments da marketing existents. Quant enavant ch'ils meds finanzials da la CPT stuessan vegnir impundids en ina moda ch'è liada ad in intent, sto anc vegnir scleri pli detagliadama. Ins po dentant partir dal fatg che la flexibilitad po da princip vegnir augmentada cumpareglià cun il sistem actual.
- La finanziaziun totala vegn augmentada: En cas d'ina finanziaziun chantunala dal turissem pudess il circul da las persunas ch'en obligadas da pajar taxas vegnir extendì sin l'entir territori chantunal. Uschia pudessan tut las acturas e tut ils acturs che profitan dal turissem vegnir integradas en sia finanziaziun ed il total dals meds finanzials che stattan a disposiziun pudess vegnir augmentà. Ina taxa unitara per las persunas che possedan ina segunda abitaziun vegn er examinada.
- Il tempo da refurma vegn accelerà: Sche la finanziaziun dal turissem veggiss reglada en moda chantunala, pudess il chantun formular – en collavuraziun cun las OGD – pretensiuns, tenor las qualas ils meds finanzials duain vegnir repartids. Uschia pudess el gidar a dar dapli schlantsch a las refurmas necessarias.
- Ils custs e la lavur per far l'incasso vegnan reducids: Ins ha constatà ch'igl existan – tenor ina calculaziun cumulada – ca. 30 plazzas da lavur cumplainas en il Grischun ch'en unicamain ocupadas cun incassar la TXC. Per l'execuziun da la CPT vegnan impundidas actualmain anc ulteriuras resursas persunalas en las vischnancas.